

14.03.2023

Asia/15

§ 47

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Alviina Alametsän ym. valtuustoaloitteesta koskien päihdehoidon matalan kynnyksen keskusteluavun kokeilua

HEL 2022-014571 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta jätti asian yksimielisesti pöydälle jäsen Kati Juvan ehdotuksesta.

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Alviina Alametsän aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Alviina Alametsän ja 29 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta, joka koskee päihdehoidon matalan kynnyksen keskusteluavun kokeilua:

”Aloitteessa esitetään, että Helsingin kaupunki pilotoi palvelua, jossa koulutetut päihdehoidon ammattilaiset tarjoavat päihteitä käyttäville ihmisille matalan kynnyksen keskusteluapua ja toimisivat tukihenkilöinä etsivän työn periaatteella. Tukihenkilöitä voitaisiin hyödyntää myös valvottujen käyttöhuoneiden yhteydessä.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että päihteettömyyttä tukevia sosiaali- ja terveystalvuuja tarjotaan ja kehitetään Helsingissä kansallisten hoitosuosituusten ja päihdepalveluja koskevien laatusuosituusten mukaisesti yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Helsingissä

päihdetyön kokonaisuuteen sisältyy ennaltaehkäisevä työ, päihdeongelmien hoito ja kuntoutuspalvelut. Osa palveluista on kynnyksettömiä tai liikkuvia ja etsiviä. Hoito aloitetaan sen tahon aloitteesta, jossa asia tulee esille, ja koko hoitoverkosta käytetään tarkoituksenmukaisesti.

Helsingissä tehdään laajasti etsivää asiakastyötä eri tahojen toimesta. Helsingissä toimii vahva kaupungin ja järjestöjen muodostama liikkuvan kenttätöiden verkosto.

Aikuissosiaalityön etsivä lähityö toimii kaduilla, ostoskeskuksissa, asukastiloissa ja muissa julkisissa tiloissa. Se neuvoo ja ohjaa sekä tarvittaessa saattaa avun tarpeessa olevia henkilöitä palvelujen piiriin. Lisäksi useat päihde- ja asumispalvelujen tuottajat, järjestöt sekä vertais-toimijat tekevät päihdeikäyttäjien elinympäristössä liikkuvaa haittoja vähentävää työtä.

Myös Helsingin kaupungin päihdepalvelut ja asumisen tuki tekevät jalkautuvaa ja etsivää työtä kiinnittääkseen vaikeasti tavoitettavia asiakkaita palvelujen piiriin. Esimerkiksi asumisen tuen monialaisessa ja jalkautuvassa asunnottomuustyössä on yhdeksän työntekijän tiimi, joka tekee etsivää työtä yhdessä Diakonissalaitoksen jalkautuvan päihdetyön Tukialus-hankkeen ja Tukikohta ry:n Etsivä löytää -hankkeen kanssa. Myös A-klinikkasäätiön Katuklinikka, Tukikohta ry:n Osis sekä Huumeista ry:n ja Kukunori ry:n Huudikoutsit tekevät etsivää työtä.

Päihdepalvelujen Jelppi tekee jalkautuvaa neuvontaa, ohjausta, päihdehuollon palvelutarpeen arviointia ja saattaa asiakkaita tarvitsemiinsa palveluihin. Jelpissä keskustelutukea saa sekä ammattilaiselta että vertaiselta.

Tärkeitä asiakkaiden tavoittamispaikkoja ovat terveys- ja sosiaalineuvontaa tarjoavat Sympis-päiväkeskukset sekä asunnottomille kohdennettu Hietaniemenkadun palvelukeskus, jotka toimivat tiiviissä yhteistyössä muun sosiaali- ja terveydenhuollon kanssa. Pasilan ja Malmin poliisitaloissa työskentelevät sosiaalityöntekijät arvioivat poliisin työssään kohtaamien asiakkaiden sosiaalityön tarvetta sekä antavat psykososiaalista ohjausta ja neuvontaa.

Matalan kynnyksen päiväkeskus Sympis sijaitsevat Itäkeskuksessa, Kontulassa ja Sörnäisissä. Sympiksen liikkuva terveysneuvonta tarjoaa palveluja vuoropäivinä Hakaniemessä, Kaisaniemessä, Kampissa, Kannelmäessä, Malmilla, Pasilassa, Puistolassa, Sörnäisissä ja Vuosaarella. Oma Stadi -hankkeen jalkautuvaa päihdetyötä tekevä sairaanhoitaja vahvistaa keskisen alueen liikkuvaa työtä.

Päihdepoliklinikoiden vastaanotoille pääsee ilman ennakkoyhteydenottoa tai ajanvarausta. Päihdepoliklinikat tarjoavat myös neuvontaa, ohjausta ja konsultaatiota puhelimitse.

Päihdeettömyyttä tukevia sosiaali- ja terveystalvuuja tarjotaan ja kehitetään Helsingissä tutkimukseen perustuen sekä kansallisten hoitosuositusten ja päihdepalveluja koskevien laatusuositusten mukaisesti. Hoito aloitetaan sen tahon aloitteesta, jossa asia tulee esille, ja koko hoitoverkostoa käytetään tarkoituksenmukaisesti.

Päihdepalvelut on koordinoijatahona jalkautuvien palvelujen verkostossa. Verkostossa kehitetään palveluohjausta ja jaetaan tietoa siitä, mitä kaduilla tapahtuu. Helsingin päihdepalvelut toimii aktiivisesti myös pääkaupunkiseudun ympäristö- ja oppilaitosyhteistyössä, erilaisissa kaupungin turvallisuus-, yrittäjä- ja paikallistoimijaverkostoissa sekä muissa viranomaisverkostoissa, kuten poliisin kanssa tehtävässä yhteistyössä. Päihdepalvelut on mukana laajasti myös erilaisissa vapaaehtois- ja ammattilaisverkostoissa sekä kansallisessa ja kansainvälisessä verkosto- ja tutkimusyhteistyössä.

Tällä hetkellä lainsäädäntö ei salli valvottujen käyttöhuoneiden perustamista. Helsingin kaupunginhallitus on tehnyt 01.04.2019 § 228 kokouksessaan valtioneuvostolle lainsäädäntöaloitteen ja esittänyt huoneiden käyttöhuoneen kokeilun oikeuttavan erillislain säätämistä.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Päihdeongelmat on merkittävä riski yksilölle, hänen läheisilleen ja yhteiskunnalle. Monipuolinen, joustava ja selkeä sekä eri tahojen väliseen yhteistyöhön perustuva palvelujärjestelmä tukee päihdeongelmaisen asiakkaan kokonaisvaltaista hoitoa ja kuntoutusta.”

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan lausuntoa kaupunginhallitukselle päihdehoidon matalan kynnyksen keskustelun kokeilua koskevasta Alviina Alametsän ja 29 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta. Lausuntoa on pyydetty 31.3.2023 mennessä.

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite PL 6000 00099 HELSINGIN KAUPUNKI sosiaalijaterveys@hel.fi	Käyntiosoite Toinen linja 4 A Helsinki 53 www.hel.fi/sotepe	Puhelin +358 9 310 5015 Faksi +358 9 310 42504	Y-tunnus 0201256-6	Tilinro FI57 8000 1300 0616 38 Alv.nro FI02012566
---	---	---	------------------------------	--

14.03.2023

Asia/15

---

1 Valtuutettu Alviina Alametsän aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano